

GORZOWSKIE
WIADOMOŚCI
KOŚCIELNE

ORGAN URZĘDOWY
KURII BISKUPIEJ

GRUDZIEŃ

1966

106

GORZOWSKIE WIADOMOŚCI KOŚCIELNE

600-9413/12

Organ Urzędowy Kurii Biskupiej

Rok 10

Gorzów — Grudzień 1966 r.

Nr 12

DEKRET O KOMUNII ŚW. W SZPITALACH

Ponieważ w naszych czasach kwitnie zwyczaj częstego a nawet codziennego przyjmowania Komunii św., nawet przez chorych przebywających w szpitalach, w których jednak, biorąc pod uwagę ich nowoczesne budownictwo i rozkład wewnętrzny, zwyczaj ten napotyka na trudności, aby więc można było krótszym sposobem udzielać Najśw. Sakramentu wielu chorym, Święta Kongregacja Obrzędów postanowiła zmienić przepis Rytuału Rzymskiego tyt. V, rozdz. IV, n. 28 w następujący sposób:

1. W szpitalach, składających się tylko z jednego budynku, w którym znajduje się kaplica, kapłan w samej kaplicy odmawia wszystkie modlitwy przed i po Komunii św. według przepisów Rytuału Rzymskiego, poszczególnym zaś chorym przebywającym w poszczególnych pokojach, udziela Komunii św. z zastosowaniem jedynie formuły Komunijnnej¹.

2. W tych zaś szpitalach, gdzie jest wiele pawilonów, należy Najśw. Sakrament przenieść z czią z kaplicy i złożyć na stole, w odpowiednim miejscu, należycie przygotowanym, w poszczególnych pawilonach i tam kapłan odmawia modlitwy przed i po Komunii św. przepisane, udzielając następnie Komunii św. jak wyżej wspomniano.

Po złożeniu o tym wszystkim relacji Papieżowi Pawłowi VI przez niżej podpisanego Kardynała Prefekta Świętej Kongregacji Obrzędów, Jego Świątobliwość powyższe zmiany potwierdził i zatwierdził oraz zezwolił dla dogodności stosować.

Uchyla się wszystko, co mogłoby być sprzeczne z tym zarządzeniem. Dnia 14 lutego 1966 r.

Arkadiusz M. Kardynał Larraona, Prefekt
Ferdynand Antonelli OFM, Sekretarz

(Acta Apostolicae Sedis 1966, nr 7, str. 525 — 526).

¹ Chodzi o słowa „Ciało Chrystusa”.

Erata w tekście przekładu Konstytucji sob. „O Objawieniu Bożym”

(do G. W. K. Nr 5/1966 r.)

Nr 2 (w. 3) po wyrazie „Słowo” należy dodać „Wcielone”, a skreślić: „które Ciałem się stało”.

Nr 2 (w. ostatni) nad wyrazem „objawienia” umieścić odnośnik: 2)

Nr 4 (w. 11) zamiast „nauki i cuda” ma być „znaki i cuda”.

Nr 7 (w. 7) po słowach: „jako źródło” dodać „wszelkiej”

- Nr 7 (w. 9) zamiast „urządzeniami” ma być „instytucjami”
 Nr 7 (w. ostatni) po wyrazach: „Twarzą w twarz”, dodać „takim jakim jest”
 Nr 8 (przy końcu) zamiast „uaktywniane” ma być „w czyn wprowadzane”
 Nr 9 (w. 2) po słowach: „wiążą i” dodać „komunikują”, a skreślić: „obcuja z sobą wzajemnie”.
 Nr 10 (w środku) po wyrazie „Nauczycielskiego” dodać „Kościoł”
 Nr 11 (na pocz.) zamiast „Sprawy” ma być „Prawdy”.

EPISKOPAT POLSKI

Kazania niedzielne c.d.

Niedziela XII po Zesłaniu Ducha św. — 6 sierpnia

Chrystus Pan jednoczy przez miłość wspólnotę ludzką

Wstęp: Niech nam się nie zdaje, że jesteśmy prawdziwymi chrześciami, jeżeli znamy dobrze przepisy o życiu wedle wiary. Łatwo mówić i pisać na ten temat, trudniej stosować np. umartwienie... Zauważamy, iż są ludzie, którzy przecie chcą dobrze postępować, ale zacieśniają się w swych praktykach pobożnych, dochodząc w ich pełnieniu do skrupułów, ale brak im pokory, cierpliwości, a przede wszystkim miłości i zgody wzajemnej.

Przejawem takiej miłości jest naśladowanie w życiu codziennym postępowania miłosiernego samarytanina (Ewangelia), nawet i zwłaszcza wobec nieprzyjaciół. Taka ofiarna miłość jest spoidłem rodzaju ludzkiego tej wspólnoty dzieci Bożych. Dokonuje tego zespolenia Chrystus osobowy i mistyczny, jako „Nowy Człowiek” ideał i pełnia człowieczeństwa (por. k. p. „O Kościele w świecie współczesnym” nn. 22 i 32.

1. Społeczny charakter ludzkiej osobowości, zamierzony przez Boga: ibid. ut supra nn. 24—26.
2. Równość, sprawiedliwość i odpowiedzialność wśród ludzi: ibid. nn. 28—31.

Niedziela XIII po Zesłaniu Ducha św. — 13 sierpnia

O wartościach ludzkiej działalności

Wstęp: Wiara w Chrystusa, którą odznaczył się już Abraham i dzięki której stał się ojcem narodu wybranego i wszystkich wierzących, jest dziś osobliwie wychwalana Lekcji i Ewangelii. „Wiara cię uzdrowiła” — trędowaci przez wiarę w Chrystusa zostali oczyszczeni. Pamiętajmy jednak przy tym iż fałszywe jest mniemanie, jakobyśmy własną tylko pracą mogli się uświęcić. Wiara i łaska są potrzebne, a zachowując przykazania nie zapominajmy o wdzięczności. Wiedźmy ponadto, że wszelka ludzka działalność winna przebiegać w podwójnym porządku — natury i łaski, aby była na modłę Chrystusa, który wzbogacił sens ludzkiej działalności nadprzyrodzonymi mocami...

1. Teologia rzeczywistości ziemskich: k. p. „O Kościele w świecie współczesnym” nn. 33—36.
2. Chrystus Pan odnowił sens ludzkiej aktywności i nadał jej eschatologiczny charakter: cf. ibid. nn. 37—39.

Uroczystość Wniebowzięcia NMP — 15 sierpnia

Homilia — Wykład (szkicujący problemy) n.t. „Matka Kościoła”

1. Maryja w planach Ojca Niebieskiego of. k. d. „O Kościele nn. 52—56.

2. Jezus i Maryja — w dziele zbawienia: *ibid.* nn. 57—59.
3. Macierzyństwo duchowe Maryi w ekonomii łaski: *ibid.* nn. 60—62,

Niedziela XIV po Zesłaniu Ducha św. — 20 sierpnia

Kościół w posłudze współczesnemu światu

Wstęp: Jako chrześcijanie przeznaczeni do wyższych rzeczy i oczekujący innego pełnego szczęścia nie powinniśmy się zbytnio troszczyć o dobra doczesne. Bóg będzie o nas pamiętał, gdy będziemy „szukali najpierw Królestwa Bożego i sprawiedliwości jego”. Dwie potęgi ze sobą walczące stawia nam przed oczy dzisiejsza Liturgia: ciało — potęgi zmysłowe i materialne, i królestwo ducha, gdzie Bóg w ładzie wszystko utrzymuje. W imieniu Boga Kościół spełnia swe posłannictwo porządkowania spraw ciała i ducha — w posłudze szczęścia i pokoju...

1. O wzajemnym ustosunkowaniu się Kościoła i świata: *cf.* k. p. „O Kościele w świecie współczesnym” nn. 40 i 44.
2. Pomoc Kościoła dla poszczególnych ludzi i wspólnot: *ib.* nn. 41—43.

Niedziela XV po Zesłaniu Ducha św. — 27 sierpnia

W trosce o godność Małżeństwa i Rodziny

Wstęp: Według opisu dzisiejszej Ewangelii P. Jezus wskrzesza syna ubogiej wdowy. Ta scena w innym ujęciu stale się powtarza. Bo oto rodzice i wychowawcy płaczą nad duchową śmiercią swych dzieci czy wychowanków. Kościół jako Matka stoi zatroskany o los swych dzieci pogrążonych stale i głęboko w otchłaniach grzechowej śmierci. Proponuje środki zaradcze, wskrzesza ustawicznie do nowego życia. Jak św. Paweł w Lekcji poucza wiernych o prowadzeniu życia „wedle ducha”, tak i Sobór w k. p. „O Kościele w świecie współczesnym” podaje praktyczne wskazania w zakresie bodaj najważniejszych i najtrudniejszych problemów życia — w dziedzinie małżeństwa i rodziny, na łonie których rodzi się i rozwija każdy niemal człowiek...

1. Wielkie i święte powołania małżeństwa i rodziny: *cf.* k. p. „O Kościele w świecie współczesnym” nn. 47—48.
2. Miłość i wierność, zasady życia małżeńskiego i rodzinnego, pozwalają porządkować trudne problemy tego życia: *ibid.* nn. 49—52.

Uroczystość Matki Boskiej Częstochowskiej — 26 sierpnia

Homilia — wykład na temat: „Rola Matki Kościoła”

1. Ścisły związek Maryi z Kościołem: *cf.* k. d. „O Kościele” nn. 63—65.
2. Szczególniejszy kult Bogurodzicy w Kościele: *ibid.* nn. 66—67.
3. Maryja — znakiem nadziei dla pielgrzymującego ludu Bożego w Polsce *ibid.* nn. 68—69.

Niedziela XVII po Zesłaniu Ducha św. — 10 września

O właściwym rozwoju kultury

Wstęp: Liturgia mszalna stawia nam przed oczy trzy prawdy nauki Chrystusowej: że Chrystus jest Synem Bożym, że Kościół jest Mistycznym Ciałem Chrystusa i że miłość jest największym przykazaniem. W Lekcji nawołuje św. Paweł do miłości

ści, zgody i jedności, która uwidacznia się w jednym Kościele, a jednym Duchu św., bo jest jeden Chrystus, jedna wiara, jedne Sakramenty św. Żyjąc we Wspólnocie, miłości, na której opiera się wszystko co prawdziwe, dobre i piękne, każdy chrześcijanin winien w sobie i w otoczeniu tworzyć podstawy prawdziwej kultury chrześcijańskiej, o której pięknie poucza nas Sobór...

1. O warunkach powstawania współczesnej kultury cf. k. p. „O Kościele w świecie współczesnym” nn. 53—56.
2. Zasady porządkujące rozwój kultury i korzystanie z niej: ibid. nn. 57—62.

Niedziela XVIII po Zesłaniu Ducha św. — 17 września

Środki społecznego przekazu kultury

Wstęp: W lekcji dzisiejszej wspomina św. Paweł o przyjsciu Chrystusa Pana w dniu ostatecznym. Na to przyjscie i spotkanie trzeba się przygotować i „bogać się we wszelką wiedzę i wszelką umiejętność których źródłem Chrystus i Jego łaski, a przez to umacniać swą wiarę i utwierdzać ją w otoczeniu.

Wielkim zagadnieniem jest umiejętność korzystania ze zdobytych współczesnej kultury, zwłaszcza ze środków społecznego przekazu myśli i przeżyć — dla pogłębienia osobowości, dla rozwoju duszy, dla umożliwienia oddziaływania prawd wiary... Dlatego Sobór podał sposobne wskazania w tym zakresie w dekreście „O środkach społecznego przekazu” z dnia 3. 12. 1963 r.

1. Warunki korzystania z tych środków przekazu: cf. w/w dekret nn. 3—12.
2. Rodzaje tych środków i sposoby ich używania: ibid. nn. 13—23.

Niedziela XXI po Zesłaniu Ducha św. — 8 października

O życiu ekonomiczno-społecznym

Wstęp: Życie nasze jest nie tylko wygnaniem i pielgrzymką, ale również zaciętą walką (Lekcja). Chrystus jako Król i Sędzia sprawiedliwy karze złych (Ewangelia), ale pobłażliwy jest dla dobrych. Liturgia dzisiejsza uczy nas, że na Sądzie Ostatecznym Chrystus Pan będzie nas sądzić według miłosierdzia, jakieśmy bliźnim okazywali (por. zakończenie „Tygodnia Miłosierdzia”), a że życie ziemskie jest walką z wrogami duszy, więc do tej walki trzeba być przygotowanym, bo wtedy Bóg wspomógł. Trudy tego borykania się na ziemi z życiem pochodzą po największej części z niewłaściwego gospodarzenia dobrami ziemskimi. To też Sobór pomaga nam przez swoje wskazania uporządkować te sprawy...

1. Warunki właściwego rozwoju gospodarczego w świecie: cf. k. p. „O Kościele w świecie współczesnym” nn. 64—66.
2. Zasady kierujące życiem gospodarczo-społecznym: ibid. nn. 67—71.

Uroczystość Chrystusa Króla — 29 października

„Chrystus Król Wszechświata”

Homilia — na tle formularza Mszy św.

1. Chrystus — Król wszechświata w „Królestwie prawdy i życia”,
2. Chrystus w Królestwie świętości i łaski”,
3. Chrystus w Królestwie sprawiedliwości, miłości pokoju (Prefacja).

Uroczystość Wszystkich Świętych — 1 listopada

Homilia i Wykład

Dzisiejsza uroczystość jest jakby zakończeniem i ukoronowaniem poprzednich świąt i obchodów liturgicznych. Cały rok kościelny jest czasem zasiewu, wzrostu i dojrzewania łaski Bożej oraz świętości w duszach naszych. Uroczystość Wszystkich Świętych jest świętem jakby triumfu Kościoła i rocznica zwycięstwa. Oglądamy myślą „wielką rzeszę” (Świętych), której nikt nie mógł policzyć, z każdego narodu i z wszystkich pokoleń, ludów i języków, stojącą przed tronem i przed Barankiem...” (Apok. 7, 9).

Ewangelia ukazuje nam „kodeks szczęścia” podany przez Jezusa, wytyczający drogę do świętości i stanu „błogosławionych...” Wnioski z tych rozważań proste!

Pomocne być mogą teksty z k. d. „O Kościele” r. VII.

Dzień Zaduszny — 2 listopada

Homilia i wykład

Myśli i rozważania formularzy trzech Mszy św. są doskonałym komentarzem do chrześcijańskiej nauki „o rzeczach ostatecznych”. Kazanie należy osnuć wokół zagadnienia: stosunek „Kościoła w drodze na ziemi” do „Kościoła w czyśćcu” w czym pomagają teksty k. d. „O Kościele” n. 50.

Niedziela XXV po Zesłaniu Ducha św. — 5 listopada

O życiu wspólnoty politycznej

Wstęp: Życie współczesne jest naprawdę ciężkie: również dla wiernych wyznawców Chrystusa i Kościoła (różne kłeski i ...). Ponieważ sami nie potrafimy przezwyciężyć tych trudności, błagamy Boga o pomoc (cf. Oracja). Przyczyni się do tego zachowanie przykazania miłości braterskiej, zawsze obowiązujące, bo jest ukoronowaniem wszelkich przepisów i prawd (Lekcja). Ewangelia ukazuje nam symbol Kościoła: łódkę miotaną falami na morzu współczesnego życia.

O roli Kościoła w rozwiązywaniu skomplikowanych zagadnień politycznych Wspólnoty Ludzkiej mówi k. p. „O Kościele w świecie współczesnym”.

1. Teren jednoczenia się wszystkich: a) obraz współczesnego życia politycznego, b) istota i zadania działalności polit., c) współpraca chrześcijan w dziedzinie politycznej: cf. w/w konst. past. nn. 73—75.
2. Kościół a polityka: ibid. n. 76.

Niedziela XXVI po Zesłaniu Ducha św. — 12 listopada

Wspólnota międzynarodowa i pokój

Wstęp: Św. Paweł kreśli (w Lekcji) warunki zgody i pokoju Chrystusowego, akcentując przede wszystkim miłość, jako „związkę doskonałości” — Ewangelia podaje przypowieść Chrystusa

o roli pokojowego siewu Kościoła w świecie i o kłakolu nieładu oraz wojen, który zasiewają nieprzyjaciele człowieka, gdy on nie czuwa...

1. Zagadnienie pokoju na świecie: cf. k. p. „O Kościele w świecie współczesnym” nn. 77—78.
2. Jak utrwalić pokój światowy? ibid. nn. 83—90.

Niedziela XXVII po Zesłaniu Ducha Św. — 19 listopada

Pokojowe orędzie Papieża w O.N.Z.

Wstęp: Na tle pouczeń dzisiejszej Lekcji i Ewangelii rysuje się pięknie postać Pawła VI, który podobnie jak Paweł Apostoł zwraca się z przemówieniem i misją z ramienia Soboru do O.N.Z. w sprawie pokoju i podaje warunki jego trwałości...
Objasnić — z przytoczeniem cenniejszych tekstów — przemówienie Pawła VI na sesji Organizacji Narodów Zjednoczonych (4. 10. 1965 r.)

Niedziela XXVIII po Zesłaniu Ducha św. — 26 listopada

„Orędzie Soboru Watykańskiego II”

Wstęp: Zakończenie Roku Kościelnego. Chrystus (w Ewangelii) przepowiada upadek Jerozolimy, koniec świata i sąd ostateczny. Kiedy koniec świata nastąpi, nie wiemy, ale mamy być przygotowani (na śmierć, która jest końcem naszego życia na tym świecie).

Podobne do Pawłowego (w Lekcji) przesłał Sobór pouczenie, z okazji zakończenia Soboru, jakby jego rekapitulację w formie „Orędzi” do różnych kategorii ludzi...

Należy krótko wyłożyć treść poszczególnych „Orędzi” z odpowiednią aktualną aplikacją.

Kazania dla młodzieży c.d.

Niedziela III po Wielkanocy — 16 kwietnia

Kto ci pomaga w tym, byś stał się w pełni wartościowym człowiekiem.

1. Zagadnienie wychowania młodego pokolenia było i jest zawsze jednym z najważniejszych. Zajął się nim i Sobór w „Deklaracji o wychowaniu”. Twoje wychowanie zależy jednak najwięcej od ciebie samego.
2. Pomagają ci: rodzina, państwo, Kościół.
3. Kościół posiada środki i daje wartości, których nikt inny nie daje — nauka miłości, czyste sumienie, łaska, wiara w życie wieczne — kształtuje osobę ludzką pod kątem ostatecznego celu człowieka, a przez to wychowuje do odpowiedniej hierarchii wartości i do prawdziwej radości.

Niedziela IV po Wielkanocy — 23 kwietnia — Uroczystość św. Wojciecha.

Powinieneś zostać świętym

1. Sylwetka św. Wojciecha. Czcimy Go, bo jest wielki.
2. Wszystko co wielkie i wartościowe wymaga poświęcenia i ofiary. Każdy wybór większej wartości kosztuje, tym więcej największa z wartości — świętość.

3. Świętość to trud i bohaterstwo, ale zarazem radość z odniesionego zwycięstwa „Jeśli ziarno nie obumrze...”
4. Nikt nie dostanie się do nieba, kto nie będzie naśladował Chrystusa — kto nie będzie świętym. Wszyscy powołani do świętości. Święty Wojciech — pierwszym świętym, a my następnymi.

Wniebowstąpienie Pańskie — 4 maja

Niebo twoim celem

1. Liturgia dnia dzisiejszego przypomina nam o przeznaczeniu każdego człowieka — o niebie.
2. Skąd wiemy, że niebo istnieje?
  - a) tak nas nauczył Chrystus, nauką swoją udowodnił cudami i zmartwychwstaniem. Kto chce inaczej powinien okazać się bardziej święty i bardziej mocny niż Chrystus.
  - b) domaga się tego sprawiedliwość Boża.
3. Myśl o niebie ma nas mobilizować do lepszego życia, do realizowania przykazania miłości na każdy dzień.
Co zrobicie, by osiągnąć niebo?

Niedziela VI po Wielkanocy — 7 maja

Po co zakony?

1. Wiecie co to są komandosi tzw. popularnie „czerwone berety”. W każdej chwili gotowi do wypełnienia najtrudniejszych zadań i do poświęceń. Tak samo w walce o niebo są oddziały specjalnie powołane. Bronią ich est miłość.
2. Miłość tę pozwalają im lepiej zrealizować tzw. Rady Ewangeliczne — ubóstwa, czystości i posłuszeństwa, do których wypełnienia zobowiązują się ślubami.
3. Stają na różnych odcinkach walki:
  - a) w życiu czynnym — szpitale, domy starców, domy dla dzieci upośledzonych, szkoły itd.
  - b) w życiu kontemplacyjnym — Ks. Prymas powiedział, że przed podjęciem jakiejś ważnej decyzji udaje się do SS. Wizytę z prośbą o modlitwę, wierząc, że od niej nie mniej zależą losy sprawy niż od innych czynników.
Może i niektórzy z was będą do tego życia powołani?

Uroczystość Zesłania Ducha św. — 14 maja

Przybądź Duchu Święty

1. Apostołowie w Wieczerniku trwają na modlitwie, słabi i bojący się. Po zesłaniu Ducha św. poculi moc i siłę. Kazanie św. Piotra.
2. Wy jesteście w Kościele ochrzczeni i bierzmowani. Posiadacie ogromne moce Ducha św., które nie zawsze sobie uświadamiacie i nie zawsze z nich korzystacie.
3. Jednym ze środków umożliwienia działania Ducha św. jest stworzenie odpowiedniej atmosfery, którą daje modlitwa. Jeżeli zaryglowałeś drzwi swojego serca przez grzech — odrygluj je i proś dziś o te dary, których ci najbardziej potrzeba.

Poniedziałek Zielonych Świątek — 15 maja

Zbliżenie Boga do swojego ludu

1. „Tak Bóg umiłował świat, że Syna swego Jednorodzonego dał... Bóg zna psychikę człowieka, potrzebę obrazowania pewnych prawd dla-

tego staje się człowiekiem, nauczając używa obrazów z otaczającego świata.

2. Dziś Chrystus działając w Kościele, uobecniając swą Mękę, dając łaskę — posługuje się znakami zewnętrznymi.
3. Przeżywamy posoborowy okres odnowy liturgii, musimy sobie bardziej uświadomić jej sens i znaczenie, ma się stać dla nas bardziej zrozumiała i bliska.
Bierz lepszy udział we Mszy św.

Uroczystość Trójcy Przenajświętszej — 21 maja

Zbliżenie Ludu Bożego do swojego Ojca

1. Przez trzy lata mówił Jezus apostołom o Bogu, swoim Ojcu, o naszej drodze do Niego... W ostatnim spotkaniu z apostołami objawia im prawdę najgłębszą... prawdę o wewnętrznym życiu Boga, o Trójcy Przenajświętszej...
2. Przekazuje im kontynuację zbawczego dzieła, udziela mocy Bożej tym, których wybrał...
W prostych znakach — sakramentach — ukrył swoją obecność, swoją moc. To jest jeden nurt uświęcenia człowieka płynący od Boga.
3. Ale zbawczy plan Boga przewiduje i nasz udział w dziele zbawienia. Przewiduje naszą odpowiedź... pełnienie jego woli... synowską cześć, hołd i dziękczynienie... uaktywnienie naszego udziału w liturgii — uroczystość w procesji Bożego Ciała, odpowiedzi mszalne...
4. Te dwa nurty: uświęcenie płynące od Boga i odpowiedź społeczności ludzkiej, wszczepionej w Chrystusa, stanowią liturgię.

Uroczystość Bożego Ciała — 25 maja

Ja jestem z wami...

1. Różna była reakcja ludzi, gdy po raz pierwszy usłyszeli słowa, które przed chwilą usłyszeliśmy i my: „dam wam inny pokarm — Ciało moje... kto pożywał będzie tego chleba nie zazna śmierci na wieki... To drętwa mowa — powiedzieli niektórzy i odeszli.
Ty masz słowa żywota — odpowiedział Piotr i został.
2. Ten głos doszedł i do Ciebie, nie wiem jak ty zareagujesz, czy jak Piotr? Ty masz słowa żywota, Ty mówisz do nas:
  - a) Ja jestem z wami... my z Tobą w Kościele, a dziś i na ulicach naszej parafii...
  - b) Bierzcie i jedzcie... nie tylko mamy z Tobą być, ale pożywać Cię jako pokarm...

Niedziela II po Zesłaniu Ducha św. — 28 maja

Eucharystia „zadatkem wiecznej chwały”

1. Zaproszenie na ucztę — zaproszeniem do Komunii św. Eucharystia koniecznym pokarmem w drodze do wiecznej radości. Dla was to może zbyt daleka jeszcze perspektywa. Nikt pewnie do nieba jeszcze się nie śpieszy... Czasami narzekacie na życie, ale nie dlatego, że Bóg trzyma was tutaj za długo... A jednak jest to realna rzeczywistość. Nawet się nie obejrzycie, gdy stanie się ona tak realna jak ta zbliżająca się promocja do następnej klasy.
2. Chrystus został pod postacią chleba, by Go pożywać tak często jak chleb. Czy twoje wymówki nie przypominają ewangelicznych, a przecież kiedyś Chrystus zapytał Cię, dlaczego nie przychodziłeś, masz tyle okazji.
Nie odrzącaj serdecznego zaproszenia.

Niedziela III po Zesłaniu Ducha Świętego — 4 czerwca

Troska Chrystusa i nasza

1. Miłość Jezusa do wszystkich, a szczególnie do tych, którzy się odłączyli od Kościoła. Ewangelia ukazuje trud poszukiwania każdej zagubionej owcy, to Jego największa troska. W wieczniku modli się o jedność dla swoich wyznawców. „Spraw aby byli jedno”.
2. Jak wygląda rodzina ludzka? Różnego rodzaju podziały i rozbitcia polityczne, społeczne itd. Nas szczególnie interesuje rozbitcie pod względem religijnym.
3. Pytamy dlaczego tak się dzieje? Odpowiedź może nam dać następujące porównanie: różni ludzie różnie widzą, jedni dobrze, inni przez okulary, jeszcze inni przez lunety itd. Podobnie Boga jedni widzą dobrze, inni trochę, inni wcale...
4. Papież Jan XXIII zwołując Sobór otworzył drzwi, aby zaprosić wszystkich do Kościoła, by mogli Boga lepiej poznać — widzieć. Pomagajmy tym, którzy słabo widzą, bo to są nieszczęśliwi, choć czasem tego nie odczuwają, stwarzający atmosferę miłości, dobroci, zrozumienia.

Niedziela IV po Zesłaniu Ducha Świętego — 11 czerwca

Starajmy się wzajemnie zrozumieć

1. Podobnie jak Piotr powołany do pracy apostołskiej, tak my wszyscy mamy uczestniczyć w zdobywaniu ludzi dla prawdy ewangelicznej. Mimo dwóch tysięcy lat niewielki procent ludzi pozyskany dla Chrystusa.
2. Dlaczego trudności wzajemnego zrozumienia? Zwróć uwagę, jakie trudności masz w porozumieniu się z kolegami, z rodzicami... (mówisz: że matka cię nie rozumie, czy bierzesz pod uwagę jednak, że wychowywała się w innych warunkach, przeżyła okupację, drży o ciebie, bo tyle dla ciebie wycierpiała) — o ile trudniej się porozumieć, gdzie miliony ludzi i różnic.
3. Mimo to musimy zostać jedną rodziną przez zrozumienie tych różnic, wzajemny szacunek i ustępstwa w sprawach, w których to możliwe.

Niedziela V po Zesłaniu Ducha Świętego — 18 czerwca

W wakacje ubogacaj innych

1. W Liturgii Słowa Chrystus przypomina słowa, które stanowią podstawowe prawo Ewangelii — miłość bliźniego. Cały rok poznawaliście Naukę Bożą. Teraz macie nieść je innym, dzielić się tym co zyskaliście.
2. Zaczyna się okres wakacji — będą patrzyli na was ludzie gór, wsi, morza — w kontaktach z wami mogą się wzbogacić, albo stać gorsi.
3. Wzbogacając ich swoją postawą katolicką wyrażoną przez:
a) radość, b) praktyki religijne, c) życzliwość, uczynność

Niedziela XIV po Zesłaniu Ducha Świętego — 20 sierpnia

Zbliża się Nowy Rok Katechetyczny

1. W życiu są różne troski. Ewangelia wprowadza do nich pewną hierarchię. Na pierwszym miejscu troska o zbawienie duszy. W ten sposób Chrystus dotyka i leczy najgroźniejszą chorobę naszych czasów, bo my chętnie szukamy wszystko inne, a sprawy zbawienia stawiamy na końcu.

2. Wskazanie Ewangelii trzeba realizować nie tylko w życiu osobistym, ale i rodzinnym przez wypełnianie zobowiązań podjętych w sakramencie małżeństwa: miłości, wierności i troski o potomstwo (prosimy rozbudować ten punkt pod kątem zbliżającego się roku katechetycznego). Czy pomyślałeś, że sprawa katechizacji to sprawa najważniejsza, sprawa zbawienia.

Niedziela XV po Zesłaniu Ducha św. — 27 sierpnia

Istotna sprawa

1. Widok płaczącej matki z Naim szczególnie bolesny. Matki płaczą i dziś, może nie nad trumną, ale nad życiem swoich dzieci... nad trudnościami wychowawczymi. Wy też często ubolewacie, że nie możecie dać sobie rady ze sobą... Sama wiedza nie wystarczy by być pełnym i wartościowym człowiekiem.
2. Kościół przychodzi z pomocą, daje wypróbowane zasady i środki do dobrego życia. Ujmuje życie człowieka całościowo, nie tylko pod aspektem doczesności, życia fizycznego, umysłowego, moralnego, ale i pod kątem celu ostatecznego — szczęśliwej wieczności.
3. Wobec zbliżającej się katechizacji. Planując inne zajęcia musisz koniecznie uwzględnić czas na religię.
Wszyscy z tego zdadzą rachunek przed Bogiem.

Niedziela XVI po Zesłaniu Ducha Świętego — 4 września

Co mi daje religia?

1. Wszyscy mają skupioną uwagę wokół spraw związanych z Nowym Rokiem Szkolnym, z wychowaniem. Przed każdym z was problem lekcji religii. Może nie jeden zapyta: po co? co mi to da? stracony czas, ważniejsze języki...
2. Co zyskuję chodząc na religię? Religia:
  - a) podtrzymuje wierność zasadom
  - b) wskazuje mi cel życia i jego sens
  - c) daje siłę wytrwania w krytycznych chwilach życia
  - d) daje spokój sumienia i radość duszy
  - e) zapewnia możliwość zbawienia
3. Postanowienie korzystania z lekcji religii. Zgłoś się zaraz w tym tygodniu, umieść religię w swoim planie zajęć.

Niedziela XVII po Zesłaniu Ducha św. — 10 września

Religia najgłębszą motywacją kultury

1. Jesteśmy na początku roku szkolnego. Istotnym zadaniem naszego kształcenia i wychowania jest to, byśmy się stali ludźmi kulturalnymi.
Ale co to znaczy człowiek kulturalny? Czy ten, który żyje w XX wieku, jeździ samochodem...
2. Co to jest kultura? W Małej Encyklopedii Powszechnej na str. 470 czytamy: Kultura to:
  - a) zdolność do twórczego korzystania z sił przyrody
  - b) zdolność celowego kształtowania własnej osobowości
  - c) zdolność tworzenia form współżycia między ludźmiA więc kultura to nie tylko technika, nie tylko rozwój fizyczny czy umysłowy, nie tylko możliwość korzystania z dzisiejszych urządzeń i aparatów...
3. Religia jest najgłębszą motywacją kultury, bo
  - a) Bóg powiedział: czynicie sobie ziemię poddaną...
  - b) Chrystus nakazał: Bądźcie doskonali jak i Ojciec wasz Niebieski doskonały jest oraz

- c) Miluj bliźniego swego jak siebie samego.
Pogłębiając religię — pogłębiasz swoją kulturę.

Niedziela XVIII po Zesłaniu Ducha św. — 17 września

Telewizja i film? tak,, ale...

1. Telewizja i film to wspaniałe wynalazki, przybliżają świat, zapewniają rozrywkę, dają dużo emocji, zapoznają z najświeższymi wiadomościami, różnymi osobistościami itd.
2. Wiele dając, niosą pewne niebezpieczeństwa, mianowicie mogą:
  - a) spłyć życie umysłowe dając nadmiar wrażeń, których nie można zdażyć przemyśleć, uporządkować.
  - b) sprawić, że człowiek będzie żył w świecie fikcji jako: kolarz, gangster np. Zorro, święty, a ty jesteś w tym okresie, kiedy masz być twórczy i realny,
  - c) zubożyć życie towarzyskie (brak czasu).
3. Telewizja i kino wymagają więc samodyscypliny co do jakości — co oglądać i co do ilości — kiedy?
4. Po każdym spektaklu postaw sobie następujące pytanie:
  - a) czy to co ukazywał spektakl jest w życiu realnym możliwe
  - b) co było w spektaklu pięknego?
  - c) co należy odrzucić jako zło?
  - d) czy będąc na miejscu bohatera działałbym podobnie?

Niedziela XXI po Zesłaniu Ducha św. — 8 października

Ludzkość jedną rodziną

1. Ewangelia wskazuje na potrzebę miłosierdzia i dobroci. Chrystus każe okazywać te cnoty wszystkim ludziom bez względu na wyznanie, narodowość, rasę, bo wszyscy jesteśmy dziećmi tego samego Ojca. Kościół od czasów św. Pawła, który powiedział: nie ma greka,, ani żyda... daje temu wyraz przez lat 2000.
2. Ludzkość nie doceniła i nie zrozumiała nauki Chrystusa i apelu św. Pawła, dlatego do dziś nie stanowi jednej milującej się rodziny. Jaskrawym wyrazem tego są choćby dysproporcje ekonomiczne świata np. 2/3 ludzi niedożywionych.
3. Kościół w dalszym ciągu nie przestaje przypominać tej nauki np. Papież Paweł VI dla niechrześcijańskich Indii, księża katolicy opiekujący się żydami w czasie okupacji. Czy jesteś świadomy tej wielkiej roli Kościoła i czy jesteś dumny, że możesz w niej grać swoją rolę?

Niedziela XXV po Zesłaniu Ducha św. — 5 listopada

Kościół i pokój

1. Burza na morzu obrazem dzisiejszego świata. Wzburzenie umysłów — różne ideologie i filozofie, dlatego podziały wśród ludzi (bloki polityczne, groźby wzajemne, zbrojenia itd.).
2. W takim momencie apostołowie zwracają się do Chrystusa, który jednym słowem ucisza burzę. Dziś podobnie udkość ma zwrócone oczy na Namiestnika Chrystusowego — Jan XXIII — zażegnanie konfliktu karaibskiego, encyklika Pacem in terris — reakcja świata nagroda pokojowa dla Papieża, Sympozjum w Nowym Jorku, Paweł VI — wizyta w ONZ, sprawa Wietnamu itd.
3. Tam przyroda posłuchała słowa Chrystusa — a człowiek obdarzony wolną wolą może się sprzeciwić słowu Kościoła. Przyszłość świata

zależy i od ciebie, jak przyjmujesz słowo Chrystusa i Kościoła, zainteresuj się pokojową nauką Kościoła, miej pokój w sercu i szerszo wokół siebie.

Niedziela XXVII po Zesłaniu Ducha św. — 19 listopada

Papież do narodów świata

1. Kościół w osobie Pawła VI nadzieją pokoju dla świata:
  - a) zaproszenie do ONZ
  - b) entuzjastyczne przyjęcie papieża przez mieszkańców Ameryki i członków ONZ
2. Główne myśli przemówienia — wybrać i omówić teksty według uznania kaznodziei.
3. Reakcje świata po wizycie papieża. (Jako materiał pomocniczy może posłużyć Przewodnik Katolicki Nr 42 i 43 z 17 i 24. X. 65).

Niedziela XXVIII po Zesłaniu Ducha św. — 26 listopada

Sobór do młodzieży

1. Sobór na zakończenie wystosował orędzie do najważniejszych grup, wpływających dziś na losy ludzkości — do rządzących, intelektualistów, i naukowców, do kobiet...
2. Do tych najbardziej wpływających na losy świata grup społecznych Sobór zaliczył i was, bo wy macie łączyć przeszłość z przyszłością, dając jej to co wam dobrego zostawiła przeszłość.
By to wypełnić macie:
  - a) nie ulegać pokusom egoizmu i przyjemności, filozofii rozpacz i nicości,
  - b) dawać wyraz przekonaniu w istnienie sensu życia i pewności, że Bóg istnieje,
  - c) przewodnikiem waszym najlepszym jest Chrystus, prawdziwy bohater, prorok prawdy i miłości, towarzysz i przyjaciel młodych, żyjący w ciągłej odradzającym się Kościele.
3. Czy gotowi jesteście odpowiedzieć na apel Chrystusa kierowany do was przez Sobór i Kościół?

Dokończenie z nr 8

BISKUP GORZOWSKI

PRZESUNIĘCIA PERSONALNE

Zmiany na stanowiskach notariuszy:

- Ks. Augustyn Erdmann — mianowany notariuszem Sądu Biskupiego
Ks. Antoni Stankiewicz — mianowany notariuszem Kurii Biskupiej
Nominację na p. o. dziekana dekanatu Kamień Pom. otrzymał:
Ks. Olgierd Ostrokołowicz — proboszcz w Międzyzdrojach.
Nominację na wicedziekana dekanatu Wałcz otrzymał:
Ks. Konieczny Witold T. S. — proboszcz w Sypniewie.

Zmiany na stanowiskach administratorów

- Ks. Kazimierz Bochenek ze Strzelewa do Brzeska
Ks. Franciszek Marciniak do Poczernina
Ks. Meslin Stanisław do Rudek

Ks. Palczak Adam do Dzierżązna Wielkiego
Ks. Witold Stroński ze Strzelec do Górek Noteckich
Ks. Kazimierz Terlikowski do Ryszewka
Ks. Jan Tyrakowski z Dobrej do Strzelewa
Ks. Józef Waliewicz z Kamienia Pom. do Trzechel—Łożnicy
Ks. Czesław Ziemiński ze Szczecina Dąbie do Ładzina
Ks. Tadeusz Malawski T. S. do Boleszkowic
Ks. Edmund Zamiatała T. S. z Piły do Czaplinka

Zmiany na stanowiskach wikariuszy

Ks. Jan Betleja z Stargardu do Szczecina Dąbia
Ks. Lech Bystrzycki z Zielonej Góry do Szczecina Pogodna
Ks. Ryszard Czarnecki z Sulechowa do Szczecina Grabowa
Ks. Waldemar Majewski z Gorzowa do Koszalina par. św. Krzyża
Ks. Tadeusz Marszelewski z Koszalina do Gorzowa par. katedralna
Ks. Jerzy Pindel z Cybinki do Jastrowia
Ks. Józef Potyrała z Szczecina Grabowo do Strzelec
Ks. Stanisław Szuba z Jastrowia do Cybinki
Ks. Emil Wilgucki z Krosna do Kamienia Pom.
Ks. Bogusław Trocha do Krajnika Górnego
Ks. Benedykt Andrzejuk TS do Bań
Ks. Marian Barzowski T S z Stowięcina do Lubrzy
Ks. Leon Grochalski T S do Bań
Ks. Edmund Jacek T S do Kobyłanki
Ks. Tadeusz Kujawa T S do Debrzna
Ks. Marian Kubera T S do Słupska par. św. Rodziny
Ks. Henryk Paszek T S do Piły par. św. Rodziny
Ks. Tadeusz Rzeźnicki T S do Skrzatusza
Ks. Stanisław Trus TS do Bań
Ks. Józef Urbanek T S do Stowięcina
Ks. Edmund Haracz OFMCap do Wąlcza par. św. Antoniego
Ks. Bogusław Rosochacki OFMCap do Gorzowa par. św. Krzyża
Ks. Tadeusz Cechowski T. Chr. z Brojca do Sarbii
Ks. Mieczysław Maj T. Chr. z Sarbii do Tetynia
Ks. Józef Owsiak T. Chr. z Golczewa do Brojca
Ks. Norbert Stasek T. Chr. z Brojca do Golczewa
Ks. Władysław Szynkiera T. Chr. z Dobrzana do Pyrzyce
Ks. Stanisław Diakow SDS do Choszczna
Ks. Roman Kołodziej SDS do Deszczna
Ks. Marian Madlewski SDS do Gorzowa par. katedralna
Ks. Ireneusz Ostafin SDS do Międzyzdrojów
Ks. Franciszek Tomanek SDS z Deszczna do Międzyzdrojów
Ks. Rudolf Wrzolek SDS do Krzyża
Ks. Fabian Zawacki SAC ze Szczecinka do Szczecina par. św. Rodziny
Ks. Klaudiusz Dębski OFMC do Sławna
Ks. Peregryn Kotulski OFMC do Koszalina par. św. Józefa
Ks. Krystyn Miękina OFMC do Lęborka par. św. Jakuba
Ks. Stefan Ołów OFMC do Lęborka par. św. Jakuba
Ks. Marian Banaś SCJ do Krosna
Ks. Ernest Budyń SCJ do Krosna
Ks. Albert Büchler SCJ do Łobezu
Ks. Herbert Halama SCJ do Łobezu
Ks. Stanisław Kostyra SCJ do Krosna Odrz.
Ks. Antoni Kotlarczyk SCJ z Tuczną do Łobezu
Ks. Kazimierz Marekwiś SCJ do Sulechowa
Ks. Józef Stoszko SCJ z Tuczną do Sulechowa
Ks. Antoni Bujak CSSR do Szczecinka

Ks. Stanisław Golec CSSR do Szczecinka
Ks. Jerzy Wiśniewski CSSR do Szczecinka
Ks. Józef Zawisłak C. R. do Łabędzi

Z w o l n i e n i a

Ks. Józef Biela z Ładzina i z diecezji
Ks. Edward Korecki z Biesowic i przeniesiony w stan spoczynku
Ks. Kazimierz Matlak z Świnoujścia i przeniesiony w stan spoczynku
Ks. Joachim Domański OFMC z Łęborka i z diecezji
Ks. Filip Dymara OFMC z Koszalina i z diecezji
Ks. Marcin Stefanowski OFMC z Łęborka i z diecezji
Ks. Ferdynand Zwolak OFMC z Koszalina i z diecezji
Ks. Bernardyn Żyszkiewicz OFMC z Kołobrzegu i z diecezji
Ks. Władysław Hahn SAC z Szczecina i z diecezji
Ks. Alojzy Dłużniewski SVD z Trzebielina i z diecezji
Ks. Idzi Biskup SCJ z Krosna i z diecezji
Ks. Tadeusz Latoń SCJ z Łobezu i z diecezji
Ks. Zbigniew Letkiewicz SCJ z Tuczna i z diecezji
Ks. Stanisław Nawieśniak SCJ z Łobezu i z diecezji
Ks. Henryk Styka SCJ z Łobezu i z diecezji
Ks. Marian Żechowski SCJ z Krosna i z diecezji
Ks. Alojzy Klein T. Chr. z Golczewa i z diecezji
Ks. Stanisław Koszarek T. Chr. z Płot
Ks. Aleksander Makulski T. Chr. z Dobrzan i z diecezji
Ks. Franciszek Włodarczyk T. Chr. z Gorzowa i z diecezji
Ks. Alojzy Juros SDS z Krzyża i z diecezji
Ks. Hubert Łysuniec SDS z Choszczna i z diecezji
Ks. Aureliusz Uczniak SDS z Międzyzdrojów i z diecezji
Ks. Justyn Maciąg OFMCap z Gorzowa i z diecezji
Ks. Anzelm Ochał OFMCap z Wałcza i z diecezji
Ks. Wawrzyniec Ochał OFMCap z Wałcza i z diecezji
Ks. Waldemar Pyryt OFMCap z Gorzowa i z diecezji
Ks. Józef Duszyński TS ze Słupska i z diecezji
Ks. Kazimierz Jach TS ze Szczecina Gumieniec i z diecezji
Ks. Kazimierz Jarząbek TS z Bań i z diecezji
Ks. Antoni Kaczmarek TS z Wierzychowa i z diecezji
Ks. Kazimierz Pietrzyk TS z Boleszkowic i z diecezji
Ks. Stefan Tomaszewski TS z Sarbinowa i z diecezji
Ks. Tadeusz Żurawski TS z Stobna i z diecezji

Jubileusze kapłaństwa

50 — lecie

Ks. Stanisław Stefanowicz	24 marca
Ks. Ludwik Chrapko	17 kwietnia
Ks. Józef Czapan	8 lipca

25 — lecie

J. E. KSIĄDZ BISKUP JERZY STROBA	19 grudnia
Ks. Bogdan Poliwka	12 lutego
Ks. Antoni Żmija T. Chr.	22 lutego
Ks. Henryk Świerkowski	14 czerwca
Ks. Józef Ryś	8 sierpnia
Ks. Paweł Karhanek	13 września

Ks. Roch Betlejewski OFMC
Ks. Franciszek Morawski
Ks. Zdzisław Wenk
Ks. Rudolf Jakubek OFMCap

15 listopada
15 listopada
15 listopada
19 grudnia

INTENCJE APOSTOLSTWA MODLITWY NA ROK 1967.

- Styczeń — ogólna: O skuteczność poczynąń ekumenicznych.
— misyjna: Aby wartości duchowe innych religii torowały drogę Ewangelii
- Luty — ogólna: Aby nauczanie biskupów znajdowało posłuch u wiernych.
— misyjna: Za kościoł w Wietnamie.
- Marzec — ogólna: O pełniejsze przeżywanie tajemnic paschalnych.
— misyjna: O należyte przygotowanie misjonarzy.
- Kwiecień — ogólna: O popieranie powołań duchownych.
— misyjna: Za szkoły katechistów na misjach.
- Maj — ogólna: O liczny a żywy udział w codziennej Mszy i Komunii św.
— misyjna: Aby sztuka i kultura na misjach pomagały w szerzeniu wiary
- Czerwiec — ogólna: Aby wewnętrzne piękno Kościoła pociągało młodzież
— misyjna: O rozwój zgromadzeń zakonnych w Afryce.
- Lipiec — ogólna: Aby środki informacji masowej służyły prawdzie, sprawiedliwości i pokojowi.
— misyjna: O należyte urobienie katechumenów.
- Sierpień — ogólna: O świętość i nierozzerwalność sakramentu małżeństwa
— misyjna: O apostołstwo na misjach.
- Wrzesień — ogólna: O rozwój katolickich organizacji międzynarodowych
— misyjna: O wzajemne zrozumienie między chrześcijanami a Muzułmanami.
- Październik — ogólna: Aby rozwój nauki łatwiej prowadził do Boga.
— misyjna: Za wspólnoty chrześcijańskie na misjach.
- Listopad — ogólna: O zbliżenie między chrześcijanami a wyznawcami religii Mojżeszowej.
— misyjna: Aby wierzące ludy Azji promieniowały wiarą.
- Grudzień — ogólna: O prawdziwe braterstwo wśród państw i narodów.
— misyjna: Aby wszyscy wierni wspierali misyjną działalność Kościoła.

Ks. S. Popiel

PROBLEMATYKA DUSZPASTERSKA SZTUKI CHRZEŚCIJAŃSKIEJ

(II)

3. Rola plastyki religijnej w domu chrześcijańskim.

Plastyka religijna nie tylko łączy się z Kościołem, lecz prowadzi w dalszym ciągu swą misję w domu chrześcijanina. W domach ludzi prostych, zwłaszcza na wsi, obrazy religijne były prawie jedynymi, które można było spotkać w mieszkaniu. Sytuacja ostatnio zmienia się na nie-

korzystać. Słyszysz się często skargi ludzi starszych, że młodzi usuwają obrazy, zwłaszcza w chwili, gdy zakładają nową rodzinę, zaczynają urządzać sobie mieszkanie. Przyczyną tego usuwania obrazów nie jest przeważnie utrata wiary. Młodych razi zbyt wielka ilość obrazów wiszących w mieszkaniu, razi ich również często niski poziom artystyczny.

Zajmując się zagadnieniem plastyki religijnej w domu chrześcijanina, trzeba zacząć od wpływu, który wywierają one na dzieci. Duży wpływ na dziecko ma obraz przed którym mówi ono pacierz, domowy ołtarzyk. Ilustracja Biblii, żywotów świętych, innych książyek religijnych kształtuje świat wiążących się z wiarą wyobrażeń. Niemalą rolę odgrywają obrazki, które dziecko otrzymuje od księdza, rodziców, zbiera je nieraz, przegląda, wpływają one na powstanie wewnętrznego świata wyobrażeń dziecka. Gdy już mowa o tej dziedzinie, należy jeszcze zwrócić uwagę na ogromną rolę pomocy katechetycznych, ilustracji podręczników religii. To, co powiedziano wyżej o dobrej i złej sztuce, o roli sztuki współczesnej, odnosi się także do tej dziedziny. Sztuka religijna z którą spotyka się dziecko, nie może być szmirą. Musi być dostosowana do poziomu dziecka. Dziecko musi ją rozumieć, ale musi być to sztuka w dobrym gatunku, kształtująca zarazem poczucie piękna, smak artystyczny rozwijającego się człowieka. Można często zaobserwować, jak w pewnym czasie pamiątka pierwszej Komunii św. ze ścianą wędruje za szafą. Bywa to często dlatego, że poziom artystyczny jest taki, że dorastający chłopiec lub dziewczynka jej się wstydią.

Jeśli zagadnienia plastyki religijnej przeznaczonej dla dzieci nie da się czasem rozwiązać przy pomocy współczesnych plastyków, to powinno zwrócić się uwagę na reprodukcję. Jest zjawiskiem charakterystycznym, jak na przykład w Niemczech mnożą się reprodukcje czerpane ze sztuki bizantyjskiej.

Widzi się je na obrazkach prymitywnych, pośmiertnych, kołędowych. Odpowiadają one widać, zwłaszcza pewnym warstwom katolików niemieckich.

Poziom tak zwanych dewocjonaliów to druga sprawa. Odgrywają one niemalą rolę w życiu religijnym chrześcijanina. Poziom i wykonanie są przeważnie na bardzo niskim poziomie. Stykanie się z brzydkimi i to do tego mechanicznie, niedbale, wykonanymi przedmiotami rzutuje na całość religijnego przeżycia człowieka. Nowe współczesne mieszkanie bywa umeblowane, jeśli nie z gustem, to porządnie. Gdzieś nad drzwiami wisi krucyfiks ukryty, ale często nie ze wstydu, lecz dlatego, że w sklepie otrzymuje się coś takiego, co nie wytrzyma konkurencji z innymi obrazami lub sprzętami. Sytuację ratuje tu często Cepelia, gdy chodzi o domy urządzone współcześnie. W miejsce obrazu zajmuje zajmuje wiszący przeważnie nad tapczanem religijny symbol, zresztą często o dobrym artystycznym poziomie. Staje się on znakiem, że to jest mieszkanie chrześcijanina.

Walka z religijną szmirą, usiłowanie podniesienia poziomu dewocjonali, to może sprawa jeszcze bardziej paląca niż podniesienie poziomu sztuki w samym kościele. Nie jest w naszych warunkach łatwa od rozwiązania. Sprawę pamiątek pierwszej Komunii św. można rozwiązać indywidualnie. Niektórzy księża zwracając się do plastyków z prośbą o wykonanie odpowiednich drzeworytów. Rezultat ten jest nieraz naprawdę dobry.

Kościół bywa w świecie Zachodnim w dużej mierze czynnikiem kulturotwórczym. Jest nim napewno nadal w dziedzinie budownictwa a także i plastyki religijnej. Z drugiej strony komercjalizacja wytwórczości przedmiotów kultu religijnego i dewocjonaliów żerując na zepsutym smaku artystycznym wielu ludzi wierzących sprawiła, że właśnie w tej dziedzinie znajduje się niesamowita wprost ilość tak zwanej

szmiry, co w konsekwencji rzutuje na obraz, który ludzie stwarzają sobie o Kościele. Nie można dopuścić do tego, by z pojęciem religii zarzęło się zrastać pojęcie szmiry. Może nastąpić paradoksalne zjawisko, że to, co powinno zbliżać do Boga, będzie zarazem — przynajmniej pewnych ludzi i to nie koniecznie uprzedzonych do niego zrażać.

4. Sztuka kościelna a ludzie niewierzący

Piękno podobnie jak miłość, nie darmo Platon złączył ze sobą te dwa czynniki. Wstrząsa nieraz potężnie człowiekiem, wywołuje olśnienie nie czymś, co nie jest z tego świata, z tej ziemi. Oczywiście nie można w takich wypadkach określać tego przeżycia jako religijne. Estetycy nazywają je nieraz metafizycznym. Człowiek wierzący zdaje sobie jednak sprawę z tego, że źródłem tego piękna, dobra i miłości jest Bóg. Jest rzeczą znaną, że przeżycie piękna sztuki religijnej doprowadziło niejednego człowieka do Boga i do Kościoła. Należy sobie uświadomić, że sztuka nie tylko ludzi wierzących zbliża do Boga.

Kościół zaczyna obecnie prowadzić coraz żywszy dialog ze światem, z tym, który przestał wierzyć i z tym, który jeszcze nie wierzy. Sztuka zrodzona z religii jest napewno potężnym środkiem tego dialogu. Warto przeczytać w nr 126 (grudzień 1964 miesięcznika „Znak” wypowiedzi zwiedzających wystawę wrocławską, pochodzących z krajów demokracji ludowych. To co dla wielu wierzących było kamieniem krytyki i obrazy, dla nich stało się dowodem współczesności i żywotności Kościoła. Współczesny kościół we Władysławowie jest chyba największą sensacją artystyczną tego odcinka Wybrzeża. Wielu go tylko zwiedza, lecz obraz, nastrój tego kościoła zrasta się w ich świadomości z pojęciem kościoła przez duże „K”. Nie chodzi zresztą tylko o współczesną sztukę kościelną, o obiekty nowe. Podobny a nieraz nawet może silniejszy wpływ wywiera sztuka stara. Trzeba sobie jednak zdać sprawę z odpowiedzialności, która na nas spoczywa. Język sztuki, to język międzynarodowy, międzywyznaniowy, ogólnoludzki.

Oczywiście, oglądając dzieło sztuki religijnej można zwracać uwagę wyłącznie na jego stronę artystyczną. Czyni się tak często zwiedzając muzea. Dzieło sztuki jednak tworzy jedność. Forma jest w nim, wraz z określonymi treściami, które nie przestają działać, choć nie zwraca się na nie uwagi. Sztuka jest więc pomostem łączącym Kościół ze współczesnym światem. Zbliżenie jest tu nawet łatwiejsze niż w rozmowie prowadzonej słowem mówionym lub pisanym. Następuje tu zespolenie we wspólnocie przeżycia, którego ostateczne źródło jest wspólne wszystkim.

Raz jeszcze należy jednak przypomnieć, jak wielkie apostołskie znaczenie posiada utrzymanie zabytków sztuki kościelnej w odpowiednim stanie, dbałość o to, by nic nie szpeciło wnętrza naszych kościołów, by w sąsiedztwie cennego obrazu nie znajdował się okropny oleodruk, owszem, może być coś wzruszającego w ubogim kościółku gdzieś w Ameryce Południowej, pełnego tanich figurek, obrazków i świec, lecz pamiętajmy, że żyjemy w innej części świata, w innym kręgu kultury. Zresztą stan, który tam panuje, zrodził się nie z starej kultury tych krajów, o których świadczą ruiny wspaniałych pomników, lecz z ich skrajnego nieraz ubóstwa.

Trzeba raz jeszcze wspomnieć, że próby tworzenia nowej sztuki kościelnej, że wystawy budzące może i zgorszenie wiernych są fragmentem dialogu Kościoła ze światem. Skutki tego dialogu dadzą się już stwierdzić.

5. Twórczość artysty w dziedzinie sztuki chrześcijańskiej

Konstytucja o Liturgii (127) przypomina artystom, że praca ich nosi charakter sakralny. Sprawa ta nie była problemem w okresie średniowiecza, gdy twórca nie tylko wierzył, był członkiem jednolitego chrześcijańskiego społeczeństwa, lecz był rzemieślnikiem, którego zadaniem było tworzenie obrazów świętych, przedmiotów służących kultowi, świątyń służących dla Boga. Cała kultura średniowieczna posiadała sakralny charakter. Celem ostatecznym każdego działania ludzkiego miała być chwała Boga. Artysta — rzemieślnik, jakkolwiek wyglądałoby jego życie, zdawał sobie sprawę, że jego praca w sposób szczególnie skierowana jest ku Bogu. Świadomość ta występowała daleko żywiej w Kościele Wschodnim. Tu umiejętność malowania ikon uważano za swoisty charyzmat.

Sytuacja się zmieniała, gdy w okresie Odrodzenia rzemieślnik zaczął się zmieniać w artystę. Zaczęły zachodzić poważne zmiany w jego świadomości twórczej. Jeśli nawet pracował dla Kościoła, to celem jego stało się coraz bardziej tworzenie nie świętego obrazu, lecz dzieła sztuki, bo to stało się celem artysty.

Sytuacja ta się nie zmieniała. W pewnych dziedzinach co prawda jak np. w architekturze lub projektowaniu form przemysłowych (np. karoserie samochodów, maszyn) lub przedmiotów codziennego użytku, artysta związany jest funkcją przedmiotu, lecz poza tym czuje się całkowicie wolnym. Jeśli tworzy w dziedzinie sztuki religijnej, jego wizja Boga, świata nadprzyrodzonego jest mocno, albo czysto subiektywna.

Wysiłek kapłana współpracującego z artystą względnie duszpasterza winien iść w tym kierunku, by doprowadzić go do zrozumienia, że jego praca jest służbą, posłannictwem. Rola kapłana i artysty w Kościele ma ze sobą wiele wspólnego. Wysiłek jednego i drugiego idzie w tym samym kierunku: ułatwić człowiekowi zbliżenie się do Boga, a Bogu — wejście w duszę człowieka.

Wytlumaczenie sakralnego charakteru twórczości wierzącemu człowiekowi nie jest sprawą trudną. Jednak świat artystów, a zwłaszcza świat współczesnych artystów nie jest światem ludzi wierzących, a raczej nie, oni wierzą, lecz przeważnie raczej po swojemu. Źródłem natchnienia artystycznego jest wizja, a wizja jest czymś bardzo osobistym, niepowtarzalnym. Rzemieślnik — artysta średniowiecza miał również swoją wizję, lecz była ona ściśle kontrolowana obiektywizmem wiary i przyjętych długotrwałych i powoli przekształcających się typów ikonograficznych. Ten element kontroli obecnie zniknął. Artysta przyzwyczaił się do narzucania innym swojej wizji. Tak jak każdy artysta, jest on czuły na reakcje ludzi, w swym wnętrzu kryje tęsknotę zrozumienia. Artyście, który nie wierzy, lub też wierzy nie bardzo ortodoksyjnie, należy z dużą życzliwością wytłumaczyć, czego się od niego oczekuje. Artysta, by móc swobodnie tworzyć, potrzebuje klimatu życzliwości. Ostra krytyka, twardo stawiane żądania, mogą spowodować zanik twórczego natchnienia, zrazić do pracy w kościele.

Powstaje pytanie, które stawia się jeszcze tak często, czy można po wierzyć pracę w kościele ludziom, którzy nie wierzą.

Idealem jest oczywiście artysta głęboko wierzący, żyjący swą wiarą, a przy tym obdarzony dużym talentem.

Historia i praktyka jednak wykazują, że tacy ludzie niestety trafiają się rzadko. Talent i religijność nie często chodzą w parze. Powodem tego jest może właśnie umiłowanie swobody, która łączy się z osobistą wizją artystyczną. Nie tu jednak miejsce na analizę tego

zjawiska. Talent nie jest nabytą umiejętnością. To dar, który dana jednostka otrzymała od Boga. Dar ten polega na unaocznieniu w stworzonym dziele czegoś wielkiego, jakiegoś nowego aspektu bytu, którego ostatecznym źródłem jest Bóg. Jeżeli człowiek obdarzony talentem, choć niewierzący, lub nie po katolicku wierzący, zabierze się z przekonaniem do pracy w kościele, może on stworzyć lepsze dzieło, jakoś lepiej uobecnić Boga, niż człowiek, który wierzy, lecz nie posiada takiego talentu. Ten niewierzący znajduje nieraz jakiś nowy aspekt, na który nie zwracano uwagi. Chyba dlatego literatura tworzona przez konwertytów jest tak świeża. Zresztą droga twórczości religijnej może być dla artysty drogą wiodącą do Boga. Może to brzmieć paradoksalnie, ale należy obawiać się artystów, którzy chcą pracować dla Kościoła, zaraz się legitymują swoimi przekonaniami religijnymi.

Powyższe rozważania nie oznaczają jednak, że sprawa osobistych przekonań artysty jest obojętna w dziedzinie sztuki kościelnej. Wspomniała sztuka religijna Kościoła na Zachodzie, zwłaszcza w okresie średniowiecza, lub też na Wschodzie, była dziełem ludzi wierzących, członków jednolitego chrześcijańskiego społeczeństwa. Sytuacja Kościoła obecnie jest inna. Konstytucja o Liturgii (127) zwraca uwagę na konieczność kształtowania artystów, którzy mieliby dla Kościoła pracować, względnie na utrzymanie z nimi ścisłego kontaktu i to nawet przez samego biskupa. Zespół zdolnych artystów wierzących, pracujących z przekonaniem dla Kościoła — to ideał. Zespoły takie nie mogą być jednak, co łatwo stać się może, grupami nabożnych miernot artystycznych. Praca takich zespołów przyniosłaby tylko szkodę Kościołowi, choć pracowaliby prawdopodobnie posłuszni proboszczowi i wiernym z zadowoleniem wszystkich. Rezultatem byłaby miernota, która jest wielkim przekleństwem życia ludzkiego nie tylko w dziedzinie sztuki.

„Ars longa, vita brevis”. To powiedzenie, które brzmi może bardzo po świecku, posiada głębokie znaczenie duszpasterskie. Ars longa jest trwającym przez wieki nauczaniem Kościoła Chrystusowego. Nauczanie to jest przeważnie dziełem ludzi świeckich, laikatu. Sztuka kościelna jest chyba tą dziedziną, w której laikat od wieków był włączony w „magisterium Ecclesiae”, w misję nauczania, a zarazem i zbliżania ludzi do Boga. Jednym z ważnych zadań duszpasterskich czasów obecnych jest by głos wieków dawnych nie przestawał brzmieć z całą siłą, oczyszczony z naleciałości, które odebrały mu pierwotną moc i by współcześni twórcy prowadzili w dalszym ciągu we własnym lecz kościelnym zarazem języku dzieło swoich poprzedników.

KAZANIA PIERWSZOPIĄTKOWE SERCE JEZUSA, KRÓLU I ZJEDNOCZENIE SERC WSZYSTKICH

Na styczeń — Aby wszyscy byli jedno!

1. Serce Jezusa pragnie i modli się o jedność.
2. Kościół zawsze modlił się i starał o jedność.
3. Ruch ekumeniczny świadczy o pragnieniu jedności w świecie współczesnym.

Na luty — Usuńmy przyczyny rozłamu

1. Grzech
2. Niezrozumienie
3. Brak pozytywnych przejawów miłości.

Na marzec — Praca nad przywróceniem jedności

1. Odnowa duchowa.
2. Modlitwa indywidualna.
3. Modlitwa zbiorowa.

Na kwiecień — Poznać i cenić

1. Liczne nieporozumienia między chrześcijanami wynikają z braku wzajemnego poznania.
2. Czego możemy uczyć się od braci odłączonego Kościoła Wschodniego.
3. Co nam daje dokładna znajomość chrześcijan rozłączonych na Zachodzie.

Na maj — Współpraca z chrześcijanami innych wyznań

1. W dziedzinie poprawy obyczajów.
2. W docenianiu godności ludzkiej.
3. W przezwyciężaniu niedostatków naszego wieku.

Na czerwiec — Co nas łączy z prawosławnymi?

1. Wspólna spuścizna wiary apostoelskiej.
2. Eucharystia i kult Matki Bożej.
3. Bogate tradycje życia ascetycznego.

Na lipiec — Co nas łączy z protestantami?

1. Chrzest i wiara w Tróję Świętą.
2. Umiłowanie Pisma św.
3. Chrześcijański styl życia.

Na sierpień — Kościoły wschodnie katolickie pomostem

1. Jedna wiara i wielość obrządków.
2. Posłannictwo Kościołów Wschodnich.
3. Likwidujemy uprzedzenia z przeszłości.

Na wrzesień — Ekumenizm duchowy.

1. Szacunek dla wartości znajdujących się w innych wyznaniach chrześcijańskich.
2. Współzawodnictwo duchowe.
3. Cierpienie i modlitwa na intencję jedności.

Na październik — Wybitni apostołowie ekumenizmu.

1. Kard. Mercier i Leord Halifax.
2. Paul Couturier.
3. Papież Jan XXIII

Na listopad — Kult Serca Jezusowego prowadzi do Jedności

1. Przez podkreślanie idei miłości.
2. Przez reformę wnętrza człowieka.
3. Przez ideę wynagrodzenia za błędy przeszłości popełnione wobec Boga i braci.

NAUKI STANOWE DLA RODZICÓW

Na styczeń — Co powinniśmy wiedzieć o liturgii?

Na luty — Przeżywanie roku kościelnego w rodzinie.

Na marzec — Dzień Pański w rodzinie.

Na kwiecień — Udział rodziny we Mszy św.

Na maj — Sakramenty święte w życiu dziecka Bożego.

Na czerwiec — Chrzest św. dziecka w życiu jego rodziców.

- Na lipiec** — Pierwsza Komunia św. dziecka w życiu rodziny.
- Na sierpień** — Sakramentalia w życiu rodziny.
- Na wrzesień** — Czytanie Pisma św. w rodzinie.
- Na październik** — Cześć Maryi i świętych Pańskich w rodzinie.
- Na listopad** — Udział rodziny w nabożeństwach dodatkowych.
- Na styczeń** — Sobór odpowiedzią na wielkie problemy człowieka współczesnego.
- Na luty** — O miejsce młodego w Kościele.
- Na marzec** — Kościół — tzn. Lud Boży, tzn. wy młodzi ludzie wobec świata współczesnego.
- Na kwiecień** — Spotkanie młodych z Chrystusem uobecnionym w liturgii.
- Na maj** — Spotkanie z Chrystusem wielkim wychowawcą.
- Na czerwiec** — Powołanie do kapłaństwa na tle powołania Bożego do Dzieciństwa Bożego.
- Na lipiec** — Chrystusowa propozycja wolności ludzkiej.
- Na sierpień** — Więcej niż tolerancja.
- Na wrzesień** — Młodzi kandydaci do laikatu.
- Na październik** — O chrześcijańską kulturę audiowizualną.
- Na listopad** — Samowychowanie audiowizualne.

10 Por. Pius XII, Encyklika *Mystici Corporis*, jw., s. 221 nn. Tente, Encyklika *Humani generis*, 12 sierpnia 1950: AAS 42 (1950 s. 571).

11 Leon XIII, Encyklika *Satis cognitum*, jw. s. 713.

12 Por. *Symbolum Apostolicum*: Denz. 6—9/10; *Symb. Nic. — Const.*: Denz 86 (150); por. *Prof. fidei Trid.*: eDnz. 994 i 999 (1862 i 1868).

13 Mówi się Święty (katolicki apostolski) Rzymski Kościół: w *Pref. fidei Trid.*, jw. i Sobór Wat. I. ses. III. Konst. dogm. de fide cath.: 1782 (30001).

14 Św. Augustyn, *Civ. Dei* XVIII, 51,2: PL 41, 614.

SPIS TREŚCI

Rocznika 1966

STOLICA APOSTOLSKA

1. Błogosławieństwo Ojca św. Pawła VI dla Narodu Polskiego na Tysiąclecie Chrztu Polski	nr 3 str.	49
2. Deklaracja o stosunku Kościoła do religii niechrześcijańskich	nr 5	106
3. Dekret o przystosowanej odnowie życia zakonnego	nr 8	180
4. Dekret o formacji kapłańskiej	nr 8	169
5. Dekret O Komunii świętej	nr 12	—
6. Encyklika Ojca św. Pawła VI „Misterium Fidei”	nr 7	145
8. Encyklika Ojca św. Pawła VI „MENSE MAIO” w sprawie modłów do NMP. w najbliższym miesiącu maju	nr 3	50
9. Errata do Konstytucji o Objawieniu	nr 12	—
10. Konstytucja Dogmatyczna o Objawieniu Bożym	nr 5	97
11. Konstytucja Dogmatyczna o Kościele	nr 9/10	193
21. Ojciec św. Paweł VI o kaznodziejstwie	nr 2	25
13. Podziękowanie Polskim Ojcom Soborowym	nr 3	50
14. Pozdrowienie i Błogosławieństwo	nr 5	109
15. Sacra Paenitentiaria Apostolica Officium de indulgentiis	nr 1	1

PRYMAS I EPISKOPAT POLSKI

1. Binacja w Środę Popielcową i w Wielkim Tygodniu	nr 4	73
2. Dekret w sprawie O. Bernarda Łubieńskiego	nr 5	112
3. Instrukcja Episkopatu Polski w ochronie zabytków i kierunkach rozwoju sztuki kościelnej	nr 7	159
4. List Pasterski Episkopatu Polski na Tysiąclecie Chrztu Polski	nr 3	53
5. List Pasterski Biskupów polskich po zakończeniu Soboru Watykańskiego II	nr 1	2
6. Tematyka kazań w Roku Soborowym 1967	nr 11	241
a) kazania dla dorosłych		
b) kazania dla młodzieży		
c) kazania dla dzieci		
7. Kazania niedzielne c.d. z nr 11	nr 12	—
8. Kazania pierwszopiątkowe i stanowe	nr 12	—
9. Wotywa dziesięcynna na Millennium	nr 3	59
10. Zmiany w polskim przekładzie „Ordo Missae”	nr 5	113

BISKUP GORZOWSKI

1. Dekret o ustanowieniu Diecezjalnej Komisji Liturgicznej	nr 3	59
2. Dekret o ustanowieniu Diecezjalnej Komisji Muzyki kościelnej	nr 3	60
3. Dekret o ustanowieniu Diecezjalnej Komisji Sztuki kościelnej	nr 3	61
4. List Pasterski ku zadumie nad Tysiącleciem Chrztu Polski	nr 4	24
5. List Pasterski o „Nadzwyczajnym Jubileuszu” posoborowym	nr 2	26
6. List Pasterski na Wielkanoc Tysiąclecia	nr 5	113

7. Mianowanie Proboszczów Doradców	nr 3	„ 61
8. Okręg Komunii św. Wielkanocnej	nr 4	„ 78
9. Program Wielkiego Jubileuszu Tysiąclecia Chrztu Polski	nr 2	„ 30
10. Przesunięcia Personalne	nr 4	„ 82
	nr 5	„ 117
	nr 8	„ 188
	nr 12	„ —
11. Schematy kazań dla młodzieży	nr 1	„ 5
12. Schematy kazań dla dzieci	nr 1	„ 13
13. Schematy kazań dla dorosłych	nr 2	„ 33
14. Specjalne upoważnienia dla spowiedników	nr 4	„ 78
15. Tematyka kazań na Rok Jubileuszowy 1966	nr 3	„ 62
1) Nauki stanowe dla rodziców	nr 3	„ 62
2) Nauki stanowe dla młodzieży	nr 3	„ 62
3) Nauki pierwszopiątkowe	nr 3	„ 63
16. Uwagi do powyższego dekretu	nr 4	„ 79
17. Uroczystości 20-lecia Diecezji w Szczecinie	nr 6	„ 121
a) kazanie J.E.Ks. Bpa J. Stroby	nr 6	„ 124
b) Przemówienie J.E.Ks. Bpa E. Nowickiego Ord. Gdańska	nr 6	„ 127
c) Przemówienie J.E.Ks. Bpa Fr. Jopa Ord. Opola	nr 6	„ 130
d) Przemówienie J.E.Ks. Bpa T. Wilczyńskiego Or- dynariusza Olsztyna	nr 6	„ 132
e) Przemówienie J.E.Ks. Arcybiskupa B. Kominka Ordynariusza Wrocławia	nr 6	„ 133
18. Zarządzenie w sprawie urlopów	nr 4	„ 81
19. Zezwolenie na binację i trynację	nr 4	„ 80
20. Zezwolenie na codzienną Mszę św. południową	nr 4	„ 78

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

1. Artykuł Ks. Popiela	nr 12	„ —
2. Jubileusze kapłaństwa	nr 1	„ 24
4. Miejsca szczególnej czci NMP na terenie diecezji go- rzkowskiej — (ks. Bol. Dratwa)	nr 4	„ 90
5. Nauka Konstytucji o Liturgii św. o służbie Bożej — Ks. Prof. dr E. J. Lengeling	nr 4	„ 83
	nr 3	„ 64
	nr 2	„ 39
6. Nekrologi —		
1) Ks. Bernard Zawada, Dziek. w Czaplinku	nr 4	„ 96
2) Ks. Józef Ochmann kap. sióstr w Wałczu	nr 12	„ —
7. Nowości Wydawnicze Towarzystwa Naukowego KUL	nr 5	„ 119
	nr 8	„ 192
	nr 12	„ —
9. „Oktawa modlitw” o zjednoczenie chrześcijan w Die- cezjalnym Seminarium Duch. (Ks. Prof. Socha)	nr 4	„ 88
10. Problematyka duszpasterska sztuki chrześcijańskiej — (Ks. S. Popiel)	nr 7	„ 162
11. Z kroniki diecezji	nr 1	„ 25
	nr 3	„ 25
	nr 4	„ 72
	nr 5	„ 118
	nr 6	„ 142
	nr 7	„ 169
	nr 8	„ 190
12. Z pielgrzymki do Ziemi św. — (Ks. Wł. Sygnatowicz)	nr 1	„ 21
	nr 2	„ 45

P

Za zezwoleniem Władzy Duchownej

Wydaje Kuria Biskupia w Gorzowie Wlkp.

Druk: Gorzowska Drukarnia Akcydensowa w Gorzowie Wlkp.

zam. - 199 - 04 67 N6/6 1200